

Læreplan i medieuttrykk - felles programfag i utdanningsprogram for medier og kommunikasjon

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet (dato) etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra (dato)

UTKAST

Formål

Faget medieuttrykk bygger på at medieuttrykk er viktige som kulturbærere i dagens samfunn og legger premisser for kommunikasjon mellom individer, i grupper og i offentligheten, og for identitetsutvikling. Faget medieuttrykk har som mål å fremme kyndig og kritisk mediekommunikasjon i offentlige og private rom. Faget skal bidra til økt bevisstheten om kvalitet, design, budskap og formål til medieuttrykk i et samfunn der teknologien har gjort det enkelt og billig å lage medieprodukter, og der det er stor tilgang på formidlingskanaler og lav publiseringsterskel.

Opplæringen i det felles programfaget medieuttrykk skal gi eleven kompetanse i å vurdere og produsere medieuttrykk. Kunnskap om hvordan virkemidler og fortellerteknikker brukes for å målrette et mediebudskap innen journalistikk, reklame og informasjon, står sentralt i opplæringen. Opplæringen skal fremme estetisk og kreativ kompetanse og bidra til å utvikle elevens uttrykksrepertoar. Videre skal opplæringen gi kompetanse til å gjennomføre, beregne kostnader og ta hensyn til helse, miljø og sikkerhet i produksjonsprosesser.

Opplæringen skal legge til rette for at eleven får utviklet kommunikasjonskompetanse og verktøyferdigheter gjennom å løse praktiske oppgaver individuelt og i grupper. Programfaget skal bidra til å utvikle omstillingsdyktige elever som kan skape tradisjonelle og nye mediebudskap for ulike kanaler ved å bruke design, tekst, lyd og bilde.

Struktur

Medieuttrykk består av tre programfag: medieuttrykk 1, medieuttrykk 2 og medieuttrykk 3. Medieuttrykk 2 bygger på medieuttrykk 1, og medieuttrykk 3 bygger på medieuttrykk 2.

Faget er strukturert i tre hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Fag	Hovedområder		
Felles programfag Medieuttrykk 1	Medieproduksjon	Idéskaping og mediedesign	Medieuttrykk og kommunikasjon
Felles programfag Medieuttrykk 2	Medieproduksjon	Idéskaping og mediedesign	Medieuttrykk og kommunikasjon
Felles programfag Medieuttrykk 3	Medieproduksjon	Idéskaping og mediedesign	Medieuttrykk og kommunikasjon

Hovedområder

Medieproduksjon

Hovedområdet dreier seg om å kunne gjennomføre og dokumentere en produksjonsprosess fra idé til publisering. Det hører med å kunne drøfte kvaliteten på et medieprodukt som resultat av en produksjonsprosess. Å beregne kostnaden av en produksjon inngår også i hovedområdet. Hovedområdet omfatter praktisk medieproduksjon med utstyr og programvare som gjelder for mediebransjen, og det dreier seg om å ta hensyn til helse, miljø og sikkerhet i en produksjonsprosess. Hovedområdet handler om å produsere ulike typer medieuttrykk for ulike plattformer.

Idéskaping og mediedesign

Hovedområdet dreier seg om å kunne bruke ulike teknikker for idéutvikling. Videre handler hovedområdet om å vurdere og bruke virkemidler og fortellerteknikker innen design, tekst, lyd og bilde. Det dreier seg om å kunne bruke prinsipper innen farge, typografi, symboler, komposisjon,

dramaturgi og retorikk i design av ulike medieuttrykk. Hovedområdet legger grunnlag for å forstå og utvikle mediekonsepter. Det hører med å kunne drøfte kreativitet og idéutvikling i et historisk perspektiv.

Medieuttrykk og kommunikasjon

Hovedområdet handler om å lage og vurdere kommunikasjonen i medieuttrykk og kommunikasjonen i budskap for ulike målgrupper i ulike mediekkanaler innen journalistikk, reklame og informasjon. Hovedområdet dreier seg videre om å kunne orientere seg i og bruke stil og trender i uttrykkshistorien og nåtiden som inspirasjon i egne medieuttrykk. Skriftlig og muntlig bruk av fagterminologi inngår i hovedområdet.

Timetall

Timetallet er oppgitt i 60 minutters enheter.

Medieuttrykk 1: 140 årstimer

Medieuttrykk 2: 140 årstimer

Medieuttrykk 3: 140 årstimer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I det felles programfaget medieuttrykk forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Muntlige ferdigheter i medieuttrykk handler om å presentere og vurdere ideer, produksjonsprosesser og medieprodukter ved hjelp av relevant fagterminologi.

Å kunne skrive i medieuttrykk innebærer å dokumentere idéutvikling og produksjonsprosesser. Det handler også om å presentere, kommentere og vurdere egne og andres medieprodukter ved hjelp av relevant fagterminologi.

Å kunne lese i programfaget medieuttrykk innebærer å vurdere kommunikasjonen i medieuttrykk, og hvordan virkemidler og fortellerteknikker blir brukt. Det dreier seg også om å ha strategier for å sette seg inn i og forstå digitale verktøy og programvare.

Å kunne regne i medieuttrykk handler om å kunne sette opp en produksjonskalkyle. Det handler også om å beregne målestokk, form, proporsjoner, volum og dimensjoner i design og medieuttrykk.

Digitale ferdigheter i medieuttrykk innebærer å utforske, produsere og publisere medieprodukter ved hjelp av digitale verktøy.

Kompetansemål

Medieuttrykk 1

Medieproduksjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, designe, produsere og presentere bilde-, lyd-, og tekstbaserte produksjoner og kombinasjoner av disse
- bruke utstyr og programvare på et grunnleggende nivå

- velge hensiktsmessige filformater for produksjon og publisering
- håndtere og holde ved like utstyr
- tilrettelegge egen arbeidssituasjon etter regler for helse, miljø og sikkerhet

Idéskaping og mediedesign

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- kjenne til og bruke grunnleggende teknikker for idéskaping og idéutvikling innen tekst, lyd og bilde
- vurdere farger, former og typografi som virkemidler i design av medieuttrykk
- bruke komposisjonsprinsipper i design av medieuttrykk og beskrive hvordan de ulike elementene påvirker hverandre
- vurdere dramaturgi og retorikk som virkemidler i design med tekst, lyd og bilde

Medieuttrykk og kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lage budskap tilpasset målgruppe, formål og kanal
- gjøre rede for enkle kommunikasjonsmodeller
- bruke og vurdere virkemidler og fortellerteknikker i medieuttrykk
- forklare sammenhengen mellom innhold, uttrykk og kommunikasjon i egne og andres medieuttrykk
- gjøre greie for kjennetegn ved stilarter og trender fra 1800-tallet til i dag
- bruke fagterminologi i muntlige og skriftlige presentasjoner

Medieuttrykk 2

Medieproduksjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, designe, produsere, presentere og publisere ulike medieprodukter
- kostnadsberegne en medieproduksjon
- bruke utstyr, programvare og filformater tilpasset produkt og kvalitetskrav i mediebransjen
- drøfte hvilke regler for helse, miljø og sikkerhet som gjelder for ulike medier

Idéskaping og mediedesign

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- utvikle, begrunne og vurdere ideer og konsepter
- vurdere og bruke farger, form, typografi, symboler og komposisjonsprinsipper i formidlingen av budskap
- beregne og vurdere målestokk, form, proporsjoner, volum og dimensjoner i design av medieuttrykk
- bruke og vurdere dramaturgi og retorikk som virkemiddel i egne og andres medieuttrykk

Medieuttrykk og kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lage budskap tilpasset en målgruppe og vurdere kommunikasjonen i egne og andres medieuttrykk
- bruke og vurdere virkemidler og fortellerteknikker for tekst, lyd og bilde i reklame, journalistikk og informasjon
- bruke stilarter og trender fra 1800-tallet til i dag som inspirasjonskilde i egne uttrykk
- drøfte hvorfor det er viktig å bruke fagterminologi i muntlige og skriftlige presentasjoner

Medieuttrykk 3

Medieproduksjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, designe, produsere, presentere, publisere og drøfte målgrupperettede medieuttrykk innen reklame, journalistikk og informasjon for ulike kanaler
- forklare hvordan en medieproduksjon finansieres, og kostnadsberegne den
- drøfte sammenhengene mellom leddene i en produksjonsprosess og det ferdige medieproduktet
- drøfte hvordan valg av utstyr og programvare påvirker budskapet
- bruke nytt utstyr, ny programvare og nye produksjonsmåter på en hensiktsmessig måte

Idéskaping og mediedesign

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- vurdere og bruke ulike teknikker for idéutvikling fra research til produksjon tilpasset en målgruppe
- analysere egen kreativitet og idéutvikling sett i sammenheng med uttrykkshistorie og nyskaping i mediehistorien
- beregne, vurdere og bruke målestokk, form, proporsjoner, volum og dimensjoner i design av medieuttrykk
- drøfte og bruke ulike virkemidler i egne og andres medieuttrykk

Medieuttrykk og kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- drøfte hvordan virkemidler og innhold brukes for kommunikasjon innen reklame, journalistikk og informasjon
- bruke kommunikasjonsmodeller til å identifisere og drøfte hvordan støy påvirker kommunikasjonen i egne og andres medieprodukter
- drøfte hvordan stilarter og trender fra 1800-tallet til i dag påvirker dagens medieuttrykk presentere idé og medieprodukt ved å bruke fagterminologi tilpasset en oppdragsgiver

Vurdering

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Fag	Ordning
Medieuttrykk 1	Elevene skal ha en standpunktkarakter.
Medieuttrykk 2	Elevene skal ha en standpunktkarakter.
Medieuttrykk 3	Elevene skal ha en standpunktkarakter.

Eksamen for elever

Fag	Ordning
Medieuttrykk 1	Elevene kan trekkes ut til praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Medieuttrykk 2	Elevene kan trekkes ut til praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Medieuttrykk 3	Elevene kan trekkes ut til praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Eksamen for privatister

Fag	Ordning
Medieuttrykk 1	Privatisten skal opp til praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Medieuttrykk 2	Privatisten skal opp til praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Medieuttrykk 3	Privatisten skal opp til praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.